

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 33

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Γεώργιο Λογιάδη
2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
3. Υπουργείο Οικονομικών
4. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
5. Υπουργείο Εσωτερικών
6. Υπουργείο Υγείας
7. Υπουργείο Δικαιοσύνης
8. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
9. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 667/7.12.2022 Αναφορά με θέμα:
«Υπόμνημα για την λήψη έκτακτων μέτρων για την ανακούφιση των ατόμων με αναπηρία»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 667/7.12.2022 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Γεώργιου Λογιάδη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η παρούσα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού έχει αποδείξει έμπρακτα ότι αντιμετωπίζει την πρόσβαση και συμμετοχή στον πολιτισμό ως ένα κοινωνικό δικαίωμα, όπως έχει κατοχυρωθεί από πολλές διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις ενώ θεωρεί ως υποχρέωση της την ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών. Επιπλέον, αντιλαμβανόμαστε την αξία του πολιτισμού ως μέσο εκπαίδευσης, καλλιέργειας, κοινωνικής συνοχής, εξέλιξης και ανάπτυξης. Όταν αναφερόμαστε στην καθολική προσβασιμότητα στον πολιτισμό, δεν εννοούμε μόνο την φυσική πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα αλλά την προσβασιμότητα στον πολιτισμό και άλλων ατόμων με αναπηρία (π.χ. άτομα με προβλήματα όρασης, ακοής κ.ο.κ.) αλλά και την ευρύτερη πρόσβαση στο πολιτισμό (π.χ. πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό, βιβλία κ.λπ.). Επίσης αναφερόμαστε και στην αντιληπτική πρόσβαση, τόσο ατόμων με σωματική ή ψυχική αναπηρία, όσο και του ευρύτερου πληθυσμού, δηλαδή στο κατά πόσο παρέχονται τα κατάλληλα εργαλεία ώστε ο πολιτισμός και τα επιμέρους στοιχεία του να γίνονται αντιληπτά.

Προς αυτόν τον σκοπό, καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για την βελτίωση της συνολικής προσβασιμότητας βάσει διαφορετικών μορφών αναπηρίας αλλά και διαφορετικών μορφών τέχνης. Ευρύτερος και απώτερος στόχος είναι η άρση των εμποδίων (φυσικών, οικονομικών, ψυχολογικών, κοινωνικών κ.α.) για την πρόσβαση των ΑμεΑ στον πολιτισμό, αλλά και την ισότιμη συμμετοχή τους. Η ενσωμάτωση οδηγιών, η λήψη των απαραίτητων μέτρων και η υλοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την βελτίωση της προσβασιμότητας του πολιτισμού υπήρξαν βασικοί στόχοι μας από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων μας. Ενδεικτικά προσανατολιστήκαμε και εξακολουθούμε να προσανατολιζόμαστε προς την ενίσχυση της συμμετοχής των ΑμεΑ σε δράσεις πολιτισμού, την ενσωμάτωση των ΑμεΑ στη δημιουργική οικονομία και στον πολιτισμό ως δημιουργών καθώς και τη σύνδεση των

σχετικών μέτρων και δράσεων με το ευρύτερο πλαίσιο μέριμνας της ελληνικής πολιτείας για τα ΑμεΑ, μέσω της νεοσυσταθείσας Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας σε επίπεδο Πρωθυπουργού (π.χ. το πώς ένα προσβάσιμο μουσείο προσεγγίζεται μέσω μιας φιλικής προς τα ΑμεΑ διαδρομής, ή φιλικών προς τα ΑμεΑ ΜΜΜ).

Αξίζει μάλιστα να αναφερθεί ότι στο πλαίσιο των προσκλήσεων που εκδίδει το ΥΠΠΟΑ σε ετήσια βάση για την επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οντοτήτων για την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων ανακοινώθηκαν επιχορηγήσεις συνολικού ύψους €566.000 για την προώθηση της καθολικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στον πολιτισμό το 2021 μετά από ειδική/εξειδικευμένη πρόσκληση του ΥΠΠΟΑ, μέσω της Πύλης Πολιτιστικών Φορέων για επιχορήγηση ή/και αιγίδα πολιτιστικών δράσεων και προγραμμάτων, όπως προκύπτει και από το σχετικό Δελτίο Τύπου που βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΟΑ: <https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=3833>. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της ως άνω πρόσκλησης επιχορηγήθηκαν δράσεις που απευθύνονται και σε άτομα με οπτική αναπηρία.

Περαιτέρω, ανάμεσα στους στόχους του ΥΠΠΟΑ για την καθολική προσβασιμότητα στον πολιτισμό είναι η άμεση χρήση της Κάρτας Αναπηρίας και στους φορείς πολιτισμού, έτσι ώστε αφενός να ισχύει μία κοινωνικά δίκαιη τιμολογιακή πολιτική και αφετέρου να μην απαιτείται η επαναλαμβανόμενη και προσβλητική ανάγκη απόδειξης της αναπηρίας κάθε φορά που ένα άτομο με αναπηρία επιθυμεί να επισκεφθεί έναν πολιτιστικό χώρο ή να παρακολουθήσει μια εκδήλωση.

Επιπλέον, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στις 24 Φεβρουαρίου 2020 ψηφίστηκε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο “Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας” (Συνθήκη του Μαρακές). Πρόκειται για τον Ν. 4672/2020 (Α' 48/04.03.2020). Με την ως άνω ψήφιση, το άρθρο 28Α του Ν. 2121/1993 (Αναπαραγωγή προς όφελος τυφλών και κωφάλαλων) αντικαθίσταται με νέο, εκτενέστερο άρθρο, με τίτλο «Επιτρεπόμενες χρήσεις προς όφελος εντυποαναπήρων και ατόμων με άλλες αναπηρίες».

Με το ως άνω άρθρο επιτυγχάνεται η βελτίωση της διαθεσιμότητας και των διασυννοριακών ανταλλαγών ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο προς όφελος των τυφλών, των ατόμων με μειωμένη όραση και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (εντυποανάπηροι).

Σε κάθε περίπτωση αξίζει να αναφερθεί ότι το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού σχεδιάζει και υλοποιεί μουσειολογικές μελέτες για τις μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για ΑμεΑ, ενήλικες και παιδιά. Μάλιστα εποπτευόμενοι από το ΥΠΠΟΑ φορείς του Σύγχρονου Πολιτισμού, όπως το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ο Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης - MOMus, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος κ.λπ. έχουν αναπτύξει δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για ΑμεΑ, με στόχο την συμπερίληψη και ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ, και όχι την απομόνωση ή περιθωριοποίησή τους.

Τα όσα αναφέρονται παρακάτω αποτελούν ενδεικτικά μόνο παραδείγματα της πολυσχιδούς δράσης που αναπτύσσουν οι εποπτευόμενοι από το ΥΠΠΟΑ φορείς, οι περισσότεροι εκ των οποίων σχεδιάζουν και υλοποιούν εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις που απευθύνονται σε ΑμεΑ, όπως έχει προλεχθεί.

Περαιτέρω, εκπαιδευτικά προγράμματα και ειδικά σεμινάρια έχουν υλοποιηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού για την εκπαίδευση του προσωπικού στην υποδοχή, εξυπηρέτηση και υποστήριξη των ΑμεΑ, ενώ σχεδιάζεται και νέος γύρος εκπαιδεύσεων.

Τέλος, στα εγκεκριμένα έργα του ΥΠΠΟΑ που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης προβλέπεται τόσο η αναβάθμιση φυσικών και τεχνικών υποδομών προς την καθολική προσβασιμότητα του πολιτισμού, όσο και ο σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης για το προσωπικό των πολιτιστικών φορέων αλλά και ειδικών προγραμμάτων για ΑμεΑ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΩΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΠΟΑ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στόχος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είναι να μοιράζεται τη δύναμη του κινηματογράφου με όλους τους θεατές ανεξαιρέτως. Προς το σκοπό αυτό, τα τελευταία τέσσερα χρόνια ανέλαβε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας τόσο στις εγκαταστάσεις του, όσο και στο περιεχόμενό του, φέρνοντας το ποιοτικό κλασσικό σινεμά, κοντά σε κάθε θεατή. Η προσπάθεια του Φεστιβάλ ξεκίνησε φυσικά από το δομημένο περιβάλλον. Η προσβασιμότητα βελτιώθηκε στο Ολύμπιον, στις αίθουσες του λιμανιού, στο Βοχ της πλατείας Αριστοτέλους και στο Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, με εγκαταστάσεις φιλικές και προσβάσιμες στα κινητικά ανάπηρα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των χώρων υγιεινής αλλά και των χώρων στάθμευσης των οχημάτων των αναπήρων. Πιο συγκεκριμένα, βελτιώθηκαν οι ράμπες, διαμορφώθηκαν κατάλληλα τα ταμεία και τροποποιήθηκαν οι χώροι υγιεινής (τουαλέτες) για ανάπηρα αλλά και για εμποδιζόμενα πρόσωπα. Επίσης, στην Προβλήτα Α' δημιουργήθηκαν σταδιακά διάδρομοι ανεμπόδιστης μετακίνησης για χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και όρθιες βλάβες, έτσι ώστε να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση στις αίθουσες και στο Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Το ζητούμενο της καθολικής πρόσβασης, όμως, δεν αφορά μόνο στο δομημένο περιβάλλον, αλλά και στο περιεχόμενο της κινηματογραφικής τέχνης. Στην περίπτωση του φεστιβάλ, αυτό είναι οι ταινίες. Σε μία από τις πρώτες προβολές προσβασιμότητας, το κοινό του Φεστιβάλ είχε την ευκαιρία να δει τα φιλμ *Ο Δράκος* του Νίκου Κούνδουρου και *Μια ζωή την έχουμε* του Γιώργου Τζαβέλλα, με ακουστική περιγραφή [AD: Audio Description] για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για Κ/κωφούς και βαρήκοους [SDH: Subtitles for the Deaf or Hard of Hearing] με την επιμέλεια και πιστοποίηση της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία. Η πρωτοβουλία συνεχίστηκε με δύο κλασσικές κι αγαπημένες ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου με όρους καθολικής προσβασιμότητας για όλους τους θεατές: τα φιλμ *Το προξενιό της Άννας* του Παντελή Βούλγαρη (1972) και *Θου - Βου φαλακρός πράκτωρ, Επιχείρησις: Γης Μαδιάμ* του Θανάση Βέγγου (1969). Οι ταινίες αυτές προβλήθηκαν επίσης με ακουστική περιγραφή [AD: Audio Description] για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους [SDH: Subtitles for the Deaf or Hard of Hearing] με την επιμέλεια και πιστοποίηση της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία. Επίσης καθολικά προσβάσιμες έχουν γίνει οι ταινίες *Στη σκιά του φόβου* (1988) του Γιώργου Καρυπίδη, το *Ποτάμι* (1959) του Νίκου Κούνδουρου (60ό ΦΚΘ), *Μετέωρο και Σκιά* (1985) των Δημήτρη και Τάκη Σπετσιώτη και *Στρέλλα* (2009) του Πάνου Χ. Κούτρα (59ο ΦΚΘ). Κατά την 61η διοργάνωση προβλήθηκαν με όρους καθολικής προσβασιμότητας η κλασική ελληνική κωμωδία του Ντίνου Δημόπουλου *Μια τρελλή τρελλή οικογένεια* και στο πλαίσιο του αφιερώματος «Προφητείες από έναν άλλο κόσμο: Sci-fi και Cli-fi (1950-1990)» η *Πρωινή περίπολος* του Νίκου Νικολαΐδη.

Περαιτέρω, με αφορμή την πανδημία και την μεταφορά πολλών δράσεων του φεστιβάλ στο διαδίκτυο, τον Νοέμβριο του 2020, προβλήθηκαν με όρους καθολικής προσβασιμότητας και στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα του φεστιβάλ www.filmfestival.gr, οι ελληνικές ταινίες *Μια τρελλή τρελλή οικογένεια* του Ντίνου Δημόπουλου και *Πρωινή περίπολος* του Νίκου Νικολαΐδη. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η ιστοσελίδα του Φεστιβάλ www.filmfestival.gr είναι προσβάσιμη και σε ΑμεΑ, μέσω πρόσθετης λειτουργίας για ανάγνωση του περιεχομένου της ιστοσελίδας, καθώς και επιλογής μεγέθους γραμμάτων.

Σημειώνεται ομοίως ότι στις καθολικά προσβάσιμες προβολές είναι ευπρόσδεκτοι και οι (σινεφίλ) σκύλοι οδηγοί τυφλών, ενώ το πρόγραμμα του Φεστιβάλ είναι διαθέσιμο σε γραφή Μπράιγ (Braille), καθώς και σε μεγαλογράμματη γραμματοσειρά. Επίσης, οι τελετές έναρξης, λήξης καθώς και οι δυο προβολές καθολικής προσβασιμότητας έχουν διερμηνεία

στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα [Ε.Ν.Γ.]. Ακόμη, θα πρέπει να αναφερθεί ότι μετά την ολοκλήρωση των καθολικά προσβάσιμων προβολών το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης προσφέρει όλους τους επεξεργασμένους υπότιτλους και την ακουστική περιγραφή στους παραγωγούς των ταινιών, ώστε να παραμείνουν προσβάσιμες στις επόμενες προβολές τους, καθώς και στο DVD, ευελπιστώντας ότι με την υποστήριξη του Φεστιβάλ, οι ταινίες θα διανεμηθούν στην προσβάσιμη μορφή τους τόσο στις κινηματογραφικές αίθουσες όσο και στην οικιακή διανομή, προκειμένου να τις απολαύσουν όλες και όλοι. Αξίζει να προστεθεί ότι σε κάθε διοργάνωση, όλο το προσωπικό και οι εθελοντές του φεστιβάλ συμμετέχουν σε σεμινάριο που στόχο έχει να τους ενημερώσει για θέματα προσβασιμότητας στο περιβάλλον και στο περιεχόμενο του φεστιβάλ καθώς και για τον τρόπο με τον οποίον μπορούν να συνδράμουν στο να βελτιστοποιηθεί η κινηματογραφική εμπειρία των ατόμων με αναπηρία στο φεστιβάλ.

Τέλος, σημειώνεται ότι το τμήμα των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Μουσείου προσφέρει δραστηριότητες για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Ειδικότερα, μετά από συνεννόηση και συνεργασία με τους υπεύθυνους συνοδούς τους υλοποιείται εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε ομάδας.

Ομοίως, και το 2021 παρουσιάστηκαν δύο καθολικά προσβάσιμες ταινίες με ακουστική περιγραφή για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για Κ/κωφούς και βαρήκοους με την επιμέλεια και πιστοποίηση της Κίνησης Ανάπηρων Καλλιτεχνών. Επίσης, περισσότερες από 15 ελληνικές ταινίες προβλήθηκαν με προσαρτημένους υπότιτλους βάσει διαλόγων, έτσι ώστε να μπορούν να τις παρακολουθήσουν κωφοί και βαρήκοοι θεατές, επίσης με την τεχνική και επιστημονική αρτιότητα που προσφέρει η Κίνηση Καλλιτεχνών με Αναπηρία.

Στις αίθουσες ήταν ευπρόσδεκτοι, φυσικά, και οι (σινεφίλ) σκύλοι οδηγοί τυφλών, ενώ το πρόγραμμα του Φεστιβάλ θα είναι διαθέσιμο σε γραφή Μπράιγ (Braille), καθώς και σε μεγαλογράμματη γραμματοσειρά. Επίσης, οι τελετές έναρξης, λήξης καθώς και οι δυο προβολές καθολικής προσβασιμότητας είχαν διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα [Ε.Ν.Γ.].

Ομοίως και φέτος, στο πλαίσιο του 63ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 8 Νοεμβρίου 2022 η καθολικά προσβάσιμη προβολή της ταινίας *Όλα είναι δρόμος* του Παντελή Βούλγαρη.

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Ταινιοθήκη της Ελλάδος εφαρμόζει τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ). Το Ίδρυμα διαθέτει την κατάλληλη υποδομή (το έργο κατασκευής του κτιρίου ήταν ενταγμένο στο Γ' ΚΠΣ 2000-2006), οι δε προδιαγραφές μελέτης του ήταν απολύτως προσαρμοσμένες στις ισχύουσες προδιαγραφές για ΑμεΑ, ώστε να μπορούν να περιηγηθούν στον χώρο και να παρακολουθήσουν τις εκδηλώσεις και τις προβολές κινηματογραφικών ταινιών. Το κτίριο της Ταινιοθήκης περιλαμβάνει δύο χειμερινές Αίθουσες Κινηματογράφου, το Μουσείο και τον εκθεσιακό χώρο στο ισόγειο και την Θερινή Αίθουσα Κινηματογράφου "Λαΐς" στο δώμα. Στις δύο εισόδους του κτιρίου υπάρχουν ειδικές μπάρες για αμαξίδια, στους εσωτερικούς χώρους λειτουργούν δυο ασανσέρ για την πρόσβαση των ΑμεΑ. Το πρώτο ασανσέρ βρίσκεται στο ισόγειο και παρέχει πρόσβαση στο υπόγειο (χώροι υγιεινής όπου λειτουργούν ειδικές τουαλέτες για την προσβασιμότητα των ατόμων με κινητικές δυσκολίες.) και στον ημιώροφο (γραφεία, βιβλιοθήκη). Το δεύτερο ασανσέρ παρέχει πρόσβαση στον θερινό Κινηματογράφο του Ιδρύματος. Σε όλες τις αίθουσες κινηματογράφου υπάρχει διαθέσιμος χώρος για αμαξίδια ΑμεΑ κατά την προβολή.

Στο πλαίσιο των κινηματογραφικών προβολών έχουν εκδοθεί τρία ενημερωτικά φυλλάδια σε γλώσσα Braille για άτομα με προβλήματα όρασης και οι εισηγήσεις στις ταινίες υποστηρίχθηκαν από διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και χειλανάγνωση. Σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και την Κίνηση Αναπήρων Καλλιτεχνών διοργανώνεται ετησίως, από το Δεκέμβριο του 2016, εκδήλωση 912 λεπτών προσβάσιμης κινηματογραφικής εμπειρίας, με τίτλο «Cinema 4 all - Σινεμά για ΟΛΕΣ και ΟΛΟΥΣ», στην Ταινιοθήκη, με όρους απόλυτης προσβασιμότητας. Η εκδήλωση γίνεται με αφορμή την «3η του Δεκέμβρη», εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια ημέρα των ανθρώπων με Αναπηρία. Οι ταινίες προβάλλονται με υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους (σύστημα SDH: Subtitles for

the Deaf or hard of Hearing ή CC: Closed captioning) και σύστημα ακουστικής περιγραφής AD (Audio Description) για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης. Στο Μουσείο έχει ληφθεί ειδική πρόνοια για την εξυπηρέτηση των ΑμεΑ, στο οποίο λειτουργήσει περιοδική έκθεση μέρους της συλλογής της Ταινιοθήκης της Ελλάδος του Μουσείου Κινηματογράφου με τίτλο «Μαγικές Εικόνες». Η Ταινιοθήκη εκδίδει μειωμένο εισιτήριο εισόδου για όλες τις Αίθουσες προβολών στα Άτομα με Αναπηρία.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Κατόπιν συνεννόησης με φορείς και ιδρύματα πραγματοποιούνται προγράμματα και ξεναγήσεις ειδικά σχεδιασμένα για ομάδες ΑμεΑ. Επίσης μέλη του προσωπικού έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια για την υποδοχή και το σχεδιασμό προγραμμάτων που απευθύνονται σε ΑμεΑ, ενώ η νέα ιστοσελίδα του Μουσείου σχεδιάζεται με τα νέα δεδομένα που αφορούν την προσβασιμότητα των ΑΜεΑ και θα προσαρμοστεί σχετικά σε όσα σημεία δύναται.

Επίσης Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) συμμετείχε φέτος στην Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για τον Αυτισμό (2 Απριλίου) με δράσεις ένταξης που στόχο έχουν τη συμπερίληψη των επισκεπτών με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Σε συνεργασία με τον Οργανισμό TheHappyAct, προσκλήθηκαν παιδιά που βρίσκονται στο φάσμα, και οι συνοδοί τους, να συμμετάσχουν στα ειδικά διαμορφωμένα εικαστικά εργαστήρια με τίτλο «Εκφράζομαι με τέχνη».

Το ΕΜΣΤ αποτελεί το πρώτο στην ΕΕ αισθητηριακά φιλικό Μουσείο στον αυτισμό.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΕ

Σημειώνεται ότι έχει υπογραφεί μνημόνιο Συνεργασίας ήδη από τον Ιούλιο του 2021, μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή της Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., κκ. Δημήτρη Πασσά και Ιωάννη Καπλάνη και της Διοικήτου και Προέδρου του Δ.Σ. του Κέντρου Εκπαιδύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), κα Σοφία-Λευκή Χαμονικολάου, παρουσία της Υφυπουργού Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αρμόδιας για τα θέματα Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κας Δόμνας Μιχαηλίδου και του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού αρμόδιου για θέματα Σύγχρονου Πολιτισμού, κκ Νικόλα Γιατρομανωλάκη.

Το Σύμφωνο Συνεργασίας, το οποίο υπογράφηκε με πρωτοβουλία των δύο φορέων στοχεύει στην από κοινού προώθηση της πολιτιστικής, ερευνητικής, επιστημονικής και διοικητικής συνεργασίας τους και, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την εκπαίδευση του προσωπικού της Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του κοινού με προβλήματα όρασης, τη δημιουργία απτικών χαρτών στους χώρους διεξαγωγής του Φεστιβάλ, καθώς και την περιγραφή των προγραμμάτων και των δράσεων του στο Σύστημα Γραφής και Ανάγνωσης Braille.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι την Τετάρτη 13 Ιουλίου 2022, στο πλαίσιο υλοποίησης της συμπερίληψης των ατόμων με οπτική αναπηρία στον πολιτισμό έλαβε χώρα μια πρωτοπόρα δράση που αφορά στην προσβασιμότητα αλλά και τον τρόπο προσέγγισης των ατόμων με οπτική αναπηρία στους χώρους πολιτισμού και τα θέατρα, στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού. Τη δράση, η οποία εντάσσεται στο ανωτέρω Σύμφωνο Συνεργασίας που συνυπέγραψαν το Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε. με το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), συντόνισε η διοικήτρια του Κ.Ε.Α.Τ., κ. Σοφία Χαμονικολάου, καθώς και η εκπαιδεύτρια κινητικότητας – προσανατολισμού και δραστηριοτήτων καθημερινής διαβίωσης, κ. Μαρία Πλαστήρα, πραγματοποιώντας μια βιωματική εκπαίδευση σχετικά με την αισθητηριακή αναπηρία. Στο ρόλο των εκπαιδευόμενων βρέθηκε το προσωπικό του Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., το οποίο επέδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για την εν λόγω δράση. Ειδικά οι ταξιθέτες και ταξιθέτριες, μέσα από την εκπαίδευσή τους στις βασικές αρχές συνοδείας (τεχνικές προσέγγισης, τεχνικές βλέποντα συνοδού) για τα άτομα με οπτική αναπηρία, απέκτησαν μια σφαιρική εικόνα για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένα άτομο με αναπηρία όρασης, καθώς και για τις βασικές τεχνικές που ακολουθούνται στην εξυπηρέτηση των ατόμων με οπτική αναπηρία.

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Το Εθνικό Θέατρο διαθέτει σύστημα ακουστικής υποβοήθειας από το 2009 στο κτήριο Τσίλλερ. Το ανωτέρω σύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις παραστάσεις της Κεντρικής

Σκηνής και της Σκηνής Νίκος Κούρκουλος. Ο θεατής θα πρέπει να ενημερώσει με την αγορά του εισιτηρίου ότι θα κάνει χρήση αυτού του συστήματος. Το Εθνικό Θέατρο κατανοώντας τη σημασία της καθολικής προσβασιμότητας στις παραστάσεις του και με ιδιαίτερη ευαισθησία επιθυμώντας όλοι οι θεατές να έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης των παραστάσεων του ξεκίνησε ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 να δίνει τη δυνατότητα παρακολούθησης παραστάσεων σε άτομα με προβλήματα όρασης με ακουστική περιγραφή. Από το 2018 έγιναν συστηματικές προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση. Πρώτη παράσταση καθολικής προσβασιμότητας δόθηκε το 2018 (Ψηλά από τη Γέφυρα του Άρθουρ Μίλλερ) στην Κεντρική Σκηνή ενώ ακολούθησαν και παραστάσεις στη σκηνή Μαρίκα Κοτοπούλη στο Θέατρο Rex. Οι παραστάσεις αυτές συνοδεύτηκαν από ταυτόχρονη διερμηνεία στην ΕΝΓ & ελληνικούς Υπέρτιτλους (ΤΚΒ) για Κ(κ)ωφούς και βαρήκοους, Ακουστική Περιγραφή (ΑΠ) για τυφλούς και μερικώς βλέποντες και προγράμματα σε μεγαλογράμματη γραφή και γραφή Braille.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προσβασιμότητας ήταν οι ακόλουθες:

Ταυτόχρονη διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα:

Η υπηρεσία αναφέρεται στην παράλληλη μετάφραση του θεατρικού έργου στη νοηματική γλώσσα. Η ταυτόχρονη διερμηνεία πραγματοποιείται με έναν ή περισσότερους/ες διερμηνείς να μεταφράζουν επί σκηνής όλο το θεατρικό λόγο του έργου καθώς και την γενική ατμόσφαιρα στη φυσική γλώσσα των Κ(κ)ωφών και βαρήκων θεατών.

Τίτλισμός για Κ(κ)ωφούς και βαρήκοους θεατές (ΤΚΒ)

Απόδοση θεατρικού κειμένου σε ελληνικούς υπέρτιτλους με την προσθήκη ηχητικών εφέ. Οι ΤΚΒ υπέρτιτλοι περιλαμβάνουν το κείμενο και την περιγραφή του ηχητικού τοπίου της παράστασης.

Ακουστική περιγραφή για τυφλούς ή με μειωμένη όραση θεατές

Η ακουστική περιγραφή είναι μία επικουρική υπηρεσία που στον χώρο της τέχνης σκοπό έχει να προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης σε καλλιτεχνικά και πολιτιστικά θεάματα στα άτομα με προβλήματα όρασης. Απευθύνεται σε όλα τα άτομα που έχουν μερική ή ολική απώλεια όρασης. Πραγματοποιείται ανάμεσα στα κενά διαλείμματα των διαλόγων και κάθε μορφής λόγου των ηθοποιών. Τότε περιγράφονται τα πιο σημαντικά και απαραίτητα στοιχεία της εικόνας (σκηνικά, κοστούμια, κίνηση, εκφράσεις) για την καλύτερη κατανόηση της υπόθεσης.

Σε ό,τι αφορά στην πρόβλεψη θέσεων που προορίζονται για άτομα με προβλήματα όρασης, αυτοί λαμβάνουν θέσεις στις πρώτες σειρές του θεάτρου.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στην πρόβλεψη θέσεων που προορίζονται για άτομα με προβλήματα όρασης, σας ενημερώνουμε ότι τακτοποιούνται στις πρώτες σειρές του Θεάτρου.

Η ιστοσελίδα του Εθνικού Θεάτρου πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις που για λόγους προσβασιμότητας θέτονται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (πρωτόκολλο WCAG 2.0 και το Accessibility test LightHouse).

Επιπροσθέτως, το ΥΠΠΟΑ, έχει εντάξει στο Ταμείο Ανάπτυξης τις κάτωθι δράσεις για το Εθνικό Θέατρο:

- Την αναβάθμιση της υπάρχουσας ιστοσελίδας με σκοπό τη βελτιστοποίηση της προσβασιμότητας από ΑμΕΑ
- Την ανακαίνιση των καμαρινίων του κτηρίου Rex ώστε να είναι προσβάσιμα από ηθοποιούς με κινητικά προβλήματα
- Την αναβάθμιση ανελκυστήρων των κτηρίων Rex και Σικιαρίδειο
- Ανακαίνιση των WC για τη διασφάλιση προσβασιμότητας στα κτήρια Rex και Σικιαρίδειο
- Συστήματα χειρισμού Caption glasses για όλες τις σκηνές του Εθνικού Θεάτρου

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι το 2021 το Εθνικό Θέατρο υπέγραψε σύμβαση για πρώτη φορά με ηθοποιό με σύνδρομο Down.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. Το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης υλοποιώντας την πολιτική των ίσων ευκαιριών για όλους, ανοίγει τις πύλες του στα άτομα με οπτική αναπηρία. Με σεβασμό στους συνανθρώπους μας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού παρέχει τη δυνατότητα σε μαθητές και φοιτητές του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) να παρευρεθούν σε παραστάσεις, όπως -ενδεικτικά αναφέρουμε- η εμβληματική όπερα «Don Giovanni» (το Δεκέμβριο 2021), το χριστουγεννιάτικο γκαλά «Swinging Christmas», την Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 2021, την χριστουγεννιάτικη συναυλία την Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου 2022 στην Αίθουσα Φίλων Μουσικής του κτηρίου Μ1.

Επιπλέον το ΥΠΠΟΑ έχει σχεδιάσει στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης την ένταξη έργου με τίτλο: «Βελτίωση προσβασιμότητας για όλους τους χρήστες στο χώρο του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης», δια της οποίας προβλέπεται η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών και εγκαταστάσεων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης με έμφαση στην άρση εμποδίων, ιδιαίτερα για άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα. Οι παρεμβάσεις ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

- Εργασίες για την απρόσκοπτη μετακίνηση ατόμων με αναπηρία στο εξωτερικό και εσωτερικό των κτιρίων (τοποθέτηση οδεύσεων τυφλών, τόσο στον περιβάλλοντα χώρο των κτιρίων, όσο και στο εσωτερικό τους, τυχόν διορθώσεις των κλίσεων των ραμπών για συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, χειρολισθήρες, κτλ.).

- Απαραίτητες Η/Μ εγκαταστάσεις για τη διευκόλυνση της κίνησης ατόμων με κινητικά προβλήματα στο εσωτερικό των κτιρίων (αναβατόρια).

- Απαραίτητες Η/Μ εγκαταστάσεις στις αίθουσες των κτιρίων με σκοπό τη διευκόλυνση ειδικότερα ατόμων με οπτική αναπηρία για την παρακολούθηση των εκδηλώσεων.

- Διαμόρφωση της ιστοσελίδας του ΟΜΜΘ για χρήση από άτομα με οπτική αναπηρία.

3. Επιπλέον, στο πλαίσιο ενταγμένου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2022» έργου, με τον τίτλο «Ψηφιακές δράσεις ανάδειξης και διατήρησης των τεκμηρίων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης» προβλέπεται η δημιουργία διαδραστικής εφαρμογής ξενάγησης, η οποία θα υποστηρίζει την προσβασιμότητα ατόμων με οπτική αναπηρία

4. Το Σάββατο 3 Δεκεμβρίου 2022, ανήμερα της Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία, ο Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης διοργάνωσε σεμινάριο, με τίτλο «Προσβάσιμος Πολιτισμός» για την πληρέστερη κατάρτιση των στελεχών του και των εργαζομένων στα τμήματα εξυπηρέτησης κοινού (ταξιδετών, φύλαξη, εκδοτήρια κ.α.) αναφορικά με την εξυπηρέτηση ατόμων με κινητικές, νοητικές αναπηρίες και προβλήματα όρασης.

5. Περαιτέρω, την Πέμπτη 8 Σεπτεμβρίου 2022 υπεγράφη πρωτόκολλο Συνεργασίας ανάμεσα στον Οργανισμό και το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών. Βασική προτεραιότητα της συνεργασίας είναι η ενίσχυση της πολιτιστικής και κοινωνικής ένταξης εν γένει των ατόμων με οπτική αναπηρία μέσω καθολικά προσβάσιμων παραστάσεων, μέσω πληροφόρησης και περιγραφής των πολιτιστικών αγαθών, των εντύπων, καθώς και των εκθεσιακών και άλλων δράσεων του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης. Επίσης, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η ανταλλαγή τεχνογνωσίας, τεκμηριωμένης γνώσης, θεωρητικών επεξεργασιών και ερευνητικής εμπειρίας, η από κοινού διοργάνωση επιστημονικών κύκλων κατάρτισης, όπως ημερίδες, σεμινάρια, συνέδρια ή μουσικές και λοιπές εκδηλώσεις που θα έχουν σχεδιαστεί και θα αποτελούνται από καλλιτέχνες-άτομα με οπτική αναπηρία, αλλά και η διερεύνηση της δυνατότητας υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου προϊόντος, μελέτης, έρευνας σχεδιασμού και κατασκευής οπτικών χαρτών μέσω σύγχρονων μεθόδων κατεργασίας για άτομα με οπτική αναπηρία με σκοπό την ομαλότερη καθοδήγηση τους στις εγκαταστάσεις και τον περιβάλλοντα χώρο του Οργανισμού.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (MOMus)

Το MOMus έχει εντάξει στον προγραμματισμό του δράσεις προσβασιμότητας AMEA. Συγκεκριμένα στις 16.5.2020 πραγματοποιήθηκε Διαδικτυακή Συνάντηση Διαλόγου: «Τέχνη και Συμπερίληψη ατόμων με οπτική αναπηρία: Πρακτικές και προτάσεις για εφαρμογή»

Η εκδήλωση αποσκοπούσε στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών του πολιτισμού και του κοινού σχετικά με τη συμπερίληψη ατόμων με οπτική αναπηρία σε χώρους τέχνης και πολιτισμού με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός πρωτοκόλλου καλών πρακτικών που θα μπορούσαν δυνητικά να υιοθετηθούν από περισσότερους πολιτιστικούς φορείς στο μέλλον. Η ημερίδα λειτούργησε ως δράση γνωριμίας με το πιλοτικό πρόγραμμα «Mind'sEye | Ψηλαφώντας την Τέχνη» και έχει προγραμματιστεί να εφαρμοστεί σε μόνιμη βάση σε τμήμα του χώρου και της συλλογής του MOMus-Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης τον Ιούνιο του 2020, αποτέλεσε δε επίσημη δράση του MOMus στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Μουσείων από το ICOM και αφιερώνεται στη μνήμη του Θεόδωρου Κώνστα, του πρώτου ξεναγού με οπτική αναπηρία στην Ελλάδα. Ομοίως στις 27.11.2021 πραγματοποιήθηκαν ξεναγήσεις με τίτλο «Ψηλαφώντας έργα σύγχρονης τέχνης» για βλέποντες και άτομα με μερική ή ολική απώλεια όρασης στη μόνιμη συλλογή του MOMus-Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Το ΥΠΠΟΑ έχει σχεδιάσει την ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με θέμα «ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΑΤΟΜΩΝ 65+ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ».

Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών με την εισαγωγή καινοτόμων ψηφιακών μοντέλων πολιτιστικής παραγωγής και διανομής με έμφαση στην εξυπηρέτηση των πολιτών, ατόμων 65+ και ατόμων με αναπηρία. Οι στόχοι του Έργου είναι:

- Η βελτιστοποίηση των εγκαταστάσεων, των ψηφιακών υποδομών και των υποδομών πρόσβασης του OMMA με σκοπό, τόσο την εύκολη πρόσβαση ατόμων 65+ και ατόμων με αναπηρία ή προβλήματα υγείας, όσο και την βελτίωση της εμπειρίας των εκδηλώσεων του OMMA από τα ίδια άτομα.
- Η εκπαίδευση του προσωπικού του OMMA για την βελτίωση της υποδοχής ατόμων 65+ και ατόμων με αναπηρία ή προβλήματα υγείας.

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Επισημαίνεται ότι από το 2012 λειτουργεί στο Ωδείο Αθηνών το ειδικό τμήμα εκμάθησης μουσικής, το οποίο απευθύνεται σε παιδιά και ενήλικες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες. Σύμφωνα με το Ν. 2817/2000, άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται τα άτομα που έχουν σημαντική δυσκολία μάθησης και προσαρμογής εξαιτίας σωματικών, διανοητικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών και κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων. Ενδεικτικά αναφέρονται προβλήματα όρασης, ακοής, λόγου και ομιλίας, νοητική ανεπάρκεια, κινητική αναπηρία κλπ. Σε κάθε περίπτωση το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διδασκαλίας είναι εξατομικευμένο στο σχεδιασμό και στην παρέμβαση με δυνατότητα ατομικών και ομαδικών μαθημάτων. Μέσω των μαθημάτων δίνεται η ευκαιρία της βιωματικής προσέγγισης της μουσικής με σκοπό την ανάπτυξη της μουσικής αντίληψης, την καλλιτεχνική και συναισθηματική έκφραση, τη βελτίωση της επικοινωνίας, της ομαδικότητας, της αυτοσυγκέντρωσης, της μνήμης με απώτερη επιδίωξη την ανάπτυξη της προσωπικότητας, την αλληλοαποδοχή με το κοινωνικό σύνολο και την ισότιμη κοινωνική εξέλιξη.

Ως εκ τούτου, με βάση όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ευχερώς η συνεχής μέριμνα εκ μέρους του ΥΠΠΟΑ για την εξασφάλιση της καθολικής προσβασιμότητας στον πολιτισμό χωρίς διακρίσεις.

ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΠΟΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Σε όλες τις μελέτες που εκπονούνται υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Προστασίας και Αναστήλωσης Νεώτερων και Σύγχρονων Μνημείων, υπάρχει πρόβλεψη για τη διευκόλυνση ατόμων με προβλήματα όρασης με την τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων

σε γραφή Braille, αλλά και ευρύτερα για την προσβασιμότητα ΑμεΑ, με την τοποθέτηση ραμπών, αναβατορίων, καθώς και χώρων υγιεινής κατάλληλα διαμορφωμένων για ΑμεΑ σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Ειδικά για τη διευκόλυνση των ατόμων με προβλήματα όρασης:

- Η ως άνω Διεύθυνση ενέκρινε την κατασκευή διαδρόμου όδευσης για άτομα με προβλήματα όρασης στο Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος, στο πρώτο Αναγνωρισμένο Μουσείο από το ΥΠΠΟΑ, η οποία θα ξεκινάει από την εξωτερική κεντρική πύλη του προαύλιου έως την είσοδο στους εκθεσιακούς χώρους και θα οδεύει στον διάδρομο από την έξοδο του Μουσείου προς την εξωτερική κεντρική πύλη.

- Στο πλαίσιο αποκατάστασης των κτηρίων του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου που διενεργούνται υπό την ως άνω Διεύθυνση, στο Υποέργο-2 με τίτλο: “ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ, ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ, ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΚΤΗΜΑ ΤΑΤΟΪΟΥ”, στο πλαίσιο της πράξης “ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΚΤΗΜΑ ΤΑΤΟΪΟΥ”, που βρίσκεται σε διαδικασία δημοπράτησης, έχει προβλεφθεί στη μελέτη Σήμανσης και Πληροφόρησης, οι βασικές πληροφορίες σχετικά με τον προσανατολισμό των επισκεπτών - περιπατητών, πληροφόρησης και καθοδήγησης για τα μνημεία, το τοπίο και τις δραστηριότητες εντός του κτήματος να αναγράφονται και σε γραφή Braille, επί των πινακίδων.

Γενικότερα, σχετικά με τη διευκόλυνση ΑμεΑ, η ως άνω Διεύθυνση έχει προβλέψει τις εργασίες:

- Στο πλαίσιο αποκατάστασης των κτηρίων του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου, όπως το κτήριο των Μαγειρείων, έργο με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΥΜΕΠΕΡΑΑ), του οποίου οι εργασίες ολοκληρώθηκαν, καθώς και στις μελέτες αποκατάστασης του Παλαιού και Νέου Βουστασίου στο πρώην βασιλικό κτήμα Τατοΐου, έχει προβλεφθεί η προσβασιμότητα για ΑμεΑ με κατάλληλη διαμόρφωση της στάθμης του δαπέδου ώστε να εξασφαλισθεί η είσοδος στα κτήρια, καθώς και η τοποθέτηση ανελκυστήρα για την πρόσβαση στην άνω στάθμη των κτηρίων.

- Στο κτήριο του θερινού ανακτόρου στο πρώην βασιλικό κτήμα Τατοΐου, για το οποίο ολοκληρώθηκε η μελέτη αποκατάστασής του και μετατροπής του σε μουσείο και έχει ήδη ξεκινήσει το έργο που υλοποιείται με χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εκτός της τοποθέτησης ανελκυστήρα και ράμπας στην είσοδο, έχει προβλεφθεί αναβατόριο για την πρόσβαση στην τελευταία στάθμη της σοφίτας.

- Με το Υποέργο-9 με τίτλο: «Προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίων και φορητών ραμπών για την προσβασιμότητα των ΑμεΑ στο σύνολο των χώρων του Μουσείου Νεώτερου Ελληνικού Πολιτισμού» πραγματοποιήθηκε μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, η υλοποίηση του έργου, η οποία ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο 2021.

- Το 2020 ολοκληρώθηκε το έργο: «Οικοδομικές εργασίες εγκατάστασης φωτισμού ανάδειξης και συστημάτων ελέγχου για την ασφάλεια και λειτουργία στον περιβάλλοντα χώρο του Συγκροτήματος της Εθνικής Πινακοθήκης», για την πλήρη πρόσβαση των εμποδιζόμενων ατόμων στους εξωτερικούς χώρους.

- Ειδικότερα, σχετικά με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών στις θεατρικές σκηνές του Εθνικού Θεάτρου, έχει εγκριθεί από τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ η Προμελέτη αξιοποίησης, βελτίωσης υποδομών και προσβασιμότητας στα κτήρια του Θεάτρου. Το έργο έχει προγραμματιστεί να εκκινήσει το 2023.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ, ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων είναι αρμόδια για τα θέματα της αισθητηριακής και αντιληπτικής προσβασιμότητας στα ανωτέρω μουσεία και συλλογές. Το ζήτημα της φυσικής προσβασιμότητας των ανωτέρω μουσείων και συλλογών εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτηρίων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ως άνω Υπηρεσία, δια των αρμοδίων Τμημάτων Αρχαιολογικών Μουσείων και Συλλογών και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, έχει δρομολογήσει τα κάτωθι:

- Στο πλαίσιο εφαρμογής, ανά διοικητική περιφέρεια, της διαδικασίας πιστοποίησης των μουσείων που ιδρύονται και λειτουργούν από το ΥΠΠΟΑ κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 45 του Ν. 4858/2021 (βλ. ΥΑ ΥΠΠΟΑ/526643/

31.10.2022 [ΑΔΑ: 9ΔΛΕ4653Π4-ΣΝΕ], ΦΕΚ 5708/Β'/08.11.2022), η ως άνω Υπηρεσία έχει επεξεργαστεί πρόταση δράσης για την αισθητηριακή και αντιληπτική προσβασιμότητα στα κρατικά αρχαιολογικά μουσεία καταρχάς της Περιφέρειας Ηπείρου, από την οποία ξεκίνησε το 2021 η πιλοτική εφαρμογή της διαδικασίας. Η πρόταση αυτή, που θα συμπληρωθεί εντός του 2023 για να συμπεριλάβει και τα αρχαιολογικά μουσεία της Δυτικής Μακεδονίας, περιλαμβάνει επιμέρους ενέργειες για την προμήθεια εξοπλισμού (όπως φακούς με φωτισμό LED ή φορητή ηλεκτρονική συσκευή πλοήγησης και ανίχνευσης εμποδίων τύπου smart guide), την παραγωγή ενημερωτικών εντύπων και επιλεγμένων πληροφοριακών πινακίδων σε γραφή braille και τέλος την προσαρμογή των ιστοσελίδων των εν λόγω μουσείων βάσει προδιαγραφών ψηφιακής προσβασιμότητας. Η υλοποίηση της πρότασης αυτής θα καταστήσει την επίσκεψη των προαναφερόμενων μουσείων από άτομα με δυσχέρειες όρασης ευχερέστερη και σαφώς πιο ευχάριστη και εποικοδομητική.

- Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για ΑμεΑ, η ως άνω Διεύθυνσή σχεδιάζει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για άτομα με δυσχέρειες όρασης σε μνημεία και χώρους μουσείων ανά την ελληνική επικράτεια. Η πιο πρόσφατη δράση της αφορούσε το πρόγραμμα με τίτλο «Αγγίζω και ανακαλύπτω την αρχαία Μακεδονία», που υλοποιήθηκε το φθινόπωρο του 2021, σε συνεργασία με το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

- Η ως άνω Υπηρεσία έχει επίσης εντάξει στο Πρόγραμμα Δράσης της για το προσεχές έτος την προσαρμογή του ψηφιακού διαδικτυακού οδηγού, που εκδόθηκε την περίοδο 2019-2020 για τα κρατικά αρχαιολογικά μουσεία της ελληνικής επικράτειας, στις προδιαγραφές ψηφιακής προσβασιμότητας WCAG 2.0, ώστε ο οδηγός να γίνει φιλικός σε άτομα με δυσχέρειες όρασης. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω ψηφιακή εφαρμογή, η οποία λειτουργεί από το 2021, επικαιροποιείται τακτικά με στοιχεία που σχετίζονται με το ωράριο λειτουργίας και τις παροχές των ανωτέρω μουσείων προς τους επισκέπτες, στις οποίες συγκαταλέγονται και υπηρεσίες/εξοπλισμός φυσικής προσβασιμότητας, όπως π.χ. η ύπαρξη χώρων υγιεινής ΑμεΑ και ράμπας. Επίσης, προγραμματίζεται άμεσα από την ως άνω Διεύθυνσή ο εμπλουτισμός του εν λόγω ψηφιακού οδηγού με στοιχεία που αφορούν στην ύπαρξη πινακίδων σε γραφή braille ή/και απτικών εκθεμάτων. Η ίδια προσαρμογή θα δρομολογηθεί και αναφορικά με την ιστοσελίδα του Συνεδρίου που είχε οργανώσει η ως άνω Διεύθυνση το 2019, με τίτλο «Και όμως δεν είναι σιωπηλά...Ανθρώπινα κατάλοιπα στα αρχαιολογικά μουσεία. Δεοντολογία και έκθεση», η οποία παραμένει ενεργή.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Η ΥΝΜΤΕΑΜΘ έχει ήδη μεριμνήσει κατά την σύνταξη της μελέτης του έργου «Στερέωση, δομική αποκατάσταση-ενίσχυση εναπομείναντος τμήματος ιστορικού διατηρητέου πέτρινου γεφυριού στο 4ο χιλ. Ξάνθης-Σταυρούπολης» το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και εκτελείται από την υπηρεσία, για την εφαρμογή των οδηγιών σχετικά με τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της πρόσβασης των Ατόμων με Αναπηρία στους οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους και τα επισκέψιμα μνημεία και Μουσεία.

Η εν λόγω πράξη πληροί την αρχή των ίσων ευκαιριών και μη διάκρισης, στοχεύοντας μέσα από τα αποτελέσματά της στην χωρίς διάκριση πρόσβαση των δημοτών και των επισκεπτών στο μνημείο. Υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης ΑΜΕΑ στον άμεσα περιβάλλοντα χώρο της γέφυρας.

Το έργο έχει προγραμματιστεί να εκκινήσει το 2023.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Κρήτης

Στα πλαίσια των οδηγιών για την δημιουργία, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της πρόσβασης των Ατόμων με Αναπηρία στους οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους και τα επισκέψιμα μνημεία και Μουσεία, έχει συνταχθεί από την ΥΝΜΤΕΚ μελέτη αποκατάστασης της «Οικίας Χρονάκη» ιδιοκτησίας ΥΠΠΟΑ που βρίσκεται στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου προτείνεται

η δημιουργία υποδομών για την εξασφάλιση πρόσβασης ΑΜΕΑ στο μνημείο ώστε να καταστεί ανοικτό σε όλους με βάση τις αρχές της συμπερίληψης, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε άτομα με ειδικές ανάγκες να έχουν πρόσβαση στην «Οικία Χρονάκη».

Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης συντάχθηκε μελέτη προσβασιμότητας του μνημείου η οποία προβλέπει τη μέγιστη, στο μέτρο του εφικτού, ανεμπόδιστη πρόσβαση ΑΜΕΑ στο μεγαλύτερο τμήμα του μνημείου όπως και την κατασκευή νέου χώρου υγιεινής ΑΜΕΑ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις σύγχρονες προδιαγραφές σχεδιασμού. Η πρόσβαση στον Α' όροφο του μνημείου θα πραγματοποιείται μέσω ανελκυστήρα που προβλέπεται να τοποθετηθεί σε παρακείμενο πρόσκτισμα. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της μελέτης, στον χώρο εισόδου του μνημείου, θα δίνονται, μέσω κατάλληλων ψηφιακών συστημάτων, οπτικών και ακουστικών και σε κώδικα Braille, όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το μνημείο και την ιστορία του.

Όταν ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του μνημείου θα ολοκληρωθεί και η κατασκευή των προβλεπόμενων κατασκευών και εγκαταστάσεων ώστε να καταστεί το μνημείο προσβάσιμο σε όλους. Επισημαίνεται ότι το κτίριο σήμερα δεν είναι επισκέψιμο για το κοινό.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Θεσσαλίας & Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας

Προκειμένου, όμως, το μοναδικό μουσείο αρμοδιότητάς της ως άνω Υπηρεσίας να καταστεί ανοικτό σε όλους με βάση τις αρχές της συμπερίληψης, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε άτομα με ειδικές ανάγκες να έχουν έμμεση πρόσβαση στην οικία Κοντού (Μουσείο Θεόφιλου), η ως άνω Υπηρεσία, για το έτος 2023 (Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης) και συγκεκριμένα για τα άτομα με ολική ή μερική οπτική αναπηρία, υπέβαλλε πρόταση συνεργασίας στο Κέντρο Εκπαίδευσης & Αποκατάστασης Τυφλών στην Περιφερειακή Δ/ση Θεσσαλονίκης (αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ 463704/27-09-2022), από το οποίο υπήρξε θετική ανταπόκριση και σήμερα εκκρεμεί η υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας. Σύμφωνα με το ΚΕΑΤ, το Κέντρο θα αναλάβει την έκδοση φυλλαδίου σε γραφή Braille και την δημιουργία αρχείου ακουστικής περιγραφής των τοιχογραφιών του Θεόφιλου. Επιπροσθέτως, συζητείται και η δημιουργία αναπαράστασης της οικίας σε μικρή κλίμακα, ώστε μέσω της αφής να γίνει αντιληπτή η οργάνωση των όψεων του κτιρίου και η παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής.

Τέλος, πέρα των παραπάνω, στόχος της ως άνω Υπηρεσίας είναι και η ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης των παράσπιτων στην είσοδο του προαύλιου χώρου του μουσείου, καθώς και η υποβολή πρότασης για την δημιουργία υποδομών με σκοπό την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως WC, χώροι υποδοχής και ξενάγησης με τη χρήση νέων τεχνολογιών, κλπ.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Κεντρικής Μακεδονίας

Η ως άνω Υπηρεσία έχει ήδη μεριμνήσει για την εξάντληση των δυνατοτήτων διευκόλυνσης της πρόσβασης και κίνησης των πολιτών με αναπηρία σε αμφότερα τα διατηρητέα, από το ΥΠ.ΠΟ.Α., κτήρια στα οποία στεγάζονται τα γραφεία της (κτήρια επί των οδών Ηροδότου 17 και Μουσών 47, στον Δήμο Θεσσαλονίκης), καθώς και στον Πολυχώρο Πολιτισμού «Ισλαχανέ» (επί της οδού Ελένης Ζωγράφου, στον Δήμο Θεσσαλονίκης), αρμοδιότητας λειτουργίας της.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
3. ΓΔΣΠ